

DEBRECZENI HIRLAP

Abonementi árak: Egész évre 10 frt., félre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Ifj. Gily Ede.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetéseket a legmértékeltőbb árszámitás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Három válasz.

Debreczen, márczius 26.

I.

(G.) A két milliós alapítvány fedezési módja ellen, — tehát nem a debreczeni protestáns egyetem létesítése ellen — elfoglalt álláspontunkat precizizáló és indokoló cikkeinkre az ellenvéleményű cikkek serege úgy hull, hogy bizvást elmondhatjuk, hogy csövestől szakad reánk a válasz. Még az a szerencsénk, hogy az igazságnak olyan megdönthetetlen alapján állunk, hogy ha minket le is ütnének róla, maga az alap akkor is megmaradna a saját ledönthetetlenségének egész teljességében. A tegnapi este megjelent helyi lapjainkban három cikk van az álláspontunk ellen, amelyeknek egyike sem bizonyította be, hogy a mi véleményünk nem helyes, nem igazságos és a gazdaközönség védelmében nem jogosult.

Vegyük csak sorba a cikkeket s közülök legelőször azt az egyetlen, amelyik okos és tárgyilagos. Ezt a cikket dr. Bartha Béla ur írta a Debreczeni Ellenőrben.

A cikk elsőben is azt hangsúlyozza, hogy lapunk az egyetempárttal szemben a „legelőpárt” organuma. Igaz, hogy mi legelőpártiak vagyunk, de nem az egyetempárttal szemben, hanem a főszámvevői indítványnak a Hortobágy megcsonkítására irányuló káros törekvésével szemben. Sajnáljuk, hogy dr. Bartha Béla ur első cikkünket nem olvasta, mert ha elolvasta volna, nem állítaná még ma is azt, hogy a mi magunktartása az egyetem ellen szól, hanem az igazsághoz hiven konstatálná, hogy mi csak az alapítvány fedezési módja ellen tiltakozunk és fogunk küzdeni mindvégig éppen a város lakosságának érdekében. Hogy dr. Bartha Béla ur ellenérveinknek jelentékeny részét állásfoglalásunk előtt már egészen más forrásokból is merte, az két dolgot bizonyít: először azt, hogy cikkét a mi közleményünk előhírének hatása alatt írta; másodsor pedig azt, hogy még sem csináltunk mi az állásfoglalásunkkal olyan bolond dolgot, aminőnek az ellentábor fejtegetéseinket feltüntetni szeretné, de nem tudja; mert hiszen előtünk is hangoztatták már a mi indokainkat dr. Bartha Béla ur előtt, akikről föl sem tehető, hogy egy ilyen fontos kérdésben, aminő a két milliós alapítvány fedezésének kérdése, olyan véleményt hallgasson meg és olyan nézetekre hivatkozzék, amelyek nem általa is elismert józan és okos gondolkodásu főtől származnak.

A más forrásokra való hivatkozásban

célzás történik arra, mintha a mi álláspontunk sugalmazás eredménye volna. Mi elértjük a célzást és nem térünk ki a válaszadás elől. Igen, a mi álláspontunk sugalmazott, de azt nem emberek, nem pártok sugalmazták, hanem sugalmazta ami legbensőbb meggyőződésünk és a polgárság valódi érdekei iránti érzékünk. Ezt a sugalmazást pedig nincs okunk letagadni, mert méltán büszkék lehetünk rá!

Méltóztassék csak e hó 21-iki cikkünket elolvasni s nyomban nyilvánvalóvá válik, hogy mi nem azt mondtuk, hogy a protestáns egyetem eszméje tolja előtérbe kulturális kérdésekben a felekezeti szempontot, hanem dr. Bartha Béla ur tolja, aki első cikkében először hangoztatta, hogy a két milliós alapítvánnyal létesíthető egyetem felekezeti jellegű volna. Mi ennek a ténynek a konstatálásával csak azt hangsúlyoztuk, hogy jobb lett volna a felekezeti jellegre nem külön kiterjeszkedni s ezzel alkalmat szolgáltatni arra, hogy a nagyhorderejű kulturális kérdések felekezeti szempontokból is megvitatás tárgyává tétessék.

Nem az egyetem létesítése áll ellentétben Debreczen város érdekeivel, hanem a létesítésnek a főszámvevői által kontemplált módja. Ami a cikkíró urnak azt a megjegyzését illeti, hogy a katolikus egyházat nem utaltuk volna a gymnásium továbbfejlesztése végett önmagára, az csak tévedésen alapulhat, mert azt hangsúlyoztuk akkor, hogy a segélykérés elbírálásánál tekintettel kell lenni a hívek áldozatkészségéből, a nagyváradi latin szertartású káptalantól és az országos tanulmányi alaphól várható segélyre is.

Elfogultság, vagy felekezeti érdekek hajhászatának vádjá tehát a leglátványosabból sem érinthet bennünket.

Amily mértékben elismerjük a protestánsoknak a magyar kultúra fejlesztése körüli érdemeiket, éppen annyira kívánjuk hangsúlyozni, hogy Debreczen város közönsége soha sem zárkozott el viszont a protestáns érdekek istapolásától sem s talán nem zárkoznék el ma sem, dacára égető közszükségleteinek, létező adósságainak és a legközelebb már behozandó községi pótdadóterheknek, ha az áldozathozatalnak olyan módjáról nem volna szó, aminő a hortobágyi legelő jó részének a kihalása, amely az állattenyésztő gazdaközönség tönkretételével végeredményében a város lakosságának teherviselési képességét ijeszítő mérvben csökkentené. Igen, csökkentené még akkor is, ha a dr. Bartha Béla ur cikkében érintett forgalomemelés semmiképpen sem garantírozható bekövetkezése másrészt emelné a vagyonosodást, mert az emelkedés a tönkretett

társadalmi osztály teherviselési képességével arányban nem állhat.

Jól tudjuk, hogy a debreczeni egyetem a két milliós alapítványból még nem létesíthető, de azért ezt az áldozatot mégis horribilisnek kell vennünk, ha meggondoljuk, hogy az a két millió forint a város mai tényleges vagyonának egy nyolczad-részét teszi. Olyan áldozat ez, amelynek megtételét nagyon meg kell fontolni s a fedezetét onnan kell beszerezni, ahol azt a város a legkevésbé érzi meg, már pedig a fedezet beszerzése úgy van kontemplálva, hogy éppen a legérzékenyebb városi érdekeket veszélyezteti.

Hogy a létesülendő debreczeni egyetemnek csak aránylagosan is olyan vonzereje lehetne, aminő a budapestinek van, azt dr. Bartha Béla ur jól megszívlelt érvei után is kétségbevonjuk, nemcsak azért, mert vidéki egyetemről van szó, hanem mert teljes képtelenség a 25 év alatt elérhető legmagasabb 4500 frt. fizetés és lakbérilletményért olyan tanerőket nyerni meg, akik nemcsak kiválóak, hanem a szó nemes értelmében vett szaktekintélyek is, s a kiktől a csekély honorárium fejében is joggal el lehetne várni, hogy minden tevékenységüket a tudománynak és a debreczeni egyetem nivója magas fokra fejlesztésének szenteljék. Ne idealizáljunk ebben a kérdésben, hanem ismerjük be nyílt őszinteséggel, hogy hazánkban még nem áll a tudomány szolgálatában annyi imponáló szaktekintély az egyetemi oktatás terén, hogy holmi 4500 frtos 25 év múlva elérhető legmagasabb illetményekért csak néhányat is meg lehetne közülük nyerni.

Mi akarjuk, hogy Debreczennek egyeteme legyen, de azt nem akarjuk, hogy pangjon és hogy ne emelkedhessék magasabb színvonalra sem a kolozsvári, sem a zágrábi egyetemnél, valamint azt sem akarjuk, hogy a debreczeni egyetem olyan áldozat árán létesüljön, amely a város lakossága jelentékeny részének romlására vezet.

Ezt akarjuk mi, ezért küzdünk mi a város közönségének szemünkre lobbantott „legeltetési” ügye érdekében!

II.

Szinte kellemetlen az okos cikk tárgyalása után a Debreczenben megjelent s lapunk tegnapi számában értékelt frázishalmaz folytatásának a tárgyalása. De nem térünk ki ez elől sem, nehogy csak valaki is föltehesse rólunk, hogy nem foglalkozunk érdeme szerint minden ellenvéleménnyel.

Mindenekelőtt konstatáljuk, hogy a folytatás Tolnán és Baranyán, no meg Hollandián és Jáván kívül végre foglalkozik nemcsak a mi további gyanúsítgatásunkkal és céljaink félremagyarázásával, hanem a kérdés érdemi részével is.

Érdembeli fejtegetései során dr. Bartha Béla urral részben azonos nézeteket táp-

lál; amelyekre vonatkozólag fennebbi fejtegetésünkre utalunk, nem akarván ismétlésekbe bocsájtkozni. Ilyen már letárgyalt dolog a forgalomemelkedés és tanári fizetések, nem különben a létesítendő egyetem felekezeti jellege és nivójának ügye.

A Debreczeni cikkének érdemi részéből tehát csak két kérdésre kell kiterjeszkednünk, az egyik legeltetés, a másik pedig az ijjesztő rémül szőnyegre kényszerített agrárszocializmus kérdése.

A hortobágyi legeltetésre vonatkozólag azt állítja a cikkíró, hogy abból nem lesz semmi baj. A főszámvevő kijelölte belőle a 10—12 ezer holdat fedezetül, hát oda kell adni. Azután meg csatornázni kell a Hortobágyot s majd meglátjuk, hogy nemesak egyeteme lesz Debreczennek, hanem meg fog változni a hortobágyi puszta képe is. Telepek fognak rajta létesülni, melyeknek házai és fasorai közül karsu torony hirdeti majd Debreczen dicsőségét. No meg — hogy nekünk is igazunk legyen — háromszor annyi barom fog a Hortobágyon legelészni s tobzódni a jólétben Debreczen vagyonosodására és a mi nagyobb örömünkre.

Mind igen szépen vannak ezek a dolgok méltánylandó röplőképességű fantáziával elgondolva, de van egy gyökeres hibájuk, s ez az, hogy csak merészröptű fantáziában valósíthatók meg, mert mindazok a szomorú tények, amelyek a Hortobágy jobb kibaszálása elé akadályokat gördítenek s amelyekre cikkeink során rámutattunk, nem fantáziában léteznek, hanem a valóságban. A hortobágyi puszta öntözése — nagyon jól mondja a cikkíró — csak teoriában nagy gondolat, de praixiban nem az, mert ugyanaz a nagy természet, amelyet a főszámvevői indítvány csalhatatlanságának dokumentálása céljából legalább elméletben erővel meg akarnak rendszabályozni, gördített a talajviszonyok szikes mivoltjában elháríthatatlan akadályt a célirányos öntözés kivitele elé.

Ne úgy méltóztassék elképzelni a fűtermő szíket, ahogy egy futó eső megveri, hanem úgy, hogy azt csatornázással elárasztják vízzel,

amely teljesen le nem vezethető a mélyebb fekvésű területekről, amelyeken a szik lúgot képez és kiöli a füvet. Legyen nyugodt a Debreczen cikkírója, ezt a dolgot nem mi állítjuk, nem is mi fedeztük fel, hanem szakértők akiknek a véleményével szemben meddő marad az álokoskodás.

Ami az agrárszocializmusnak Debreczenben nem létező s így megoldásra nem váró és nem szoruló kérdését illeti, annak a megoldására a cikkíró a farmrendszert kontemplálja oly módon, hogy a hortobágyi legelőből kihasítandó 10—12 ezer hold 20—50 holdas parcelláinként örökbérbe adassék. Az örökbérbeadás módját bizonyára azért ajánlja a cikkíró, hogy megdöntse azon érvelésünket, hogy a Hortobágy Debreczentől és a környező falvaktól annyira távol van, — hogy rajta kisbérleteket létesíteni nem lehet és még azért is, hogy reámutasson arra, hogy az örökbérletű földeken építkezni is lehet.

Nézetünk szerint az örökbérletbeadás korántsem olyan egyszerű dolog, aminőnek első pillanatban látszik. Az örökbérlet természete szükségképpen megkívánja a bérösszegnek egyszer s mindenkorra való előzetes és végleges megállapítását, amely mellett a haszonbérének a föld jövedelmezésének hullámzásától függő esésük vagy emelkedésük szerint a bérlő is károsodhatik, de rendszeres földértékemelkedés esetén többnyire a bérbeadó szenved veszteséget. Ez a kiáltó érdekösszeütközés, mely minden kétoldalú jogügylet megkötésénél figyelembe veendő, nem kisebb akadály a parcellázásnak, mint amilyen nehézsége a legtöbb esetben tulajdonjogilag meg nem szereshető más telekkönyvi tulajdonos földjén való építkezés.

De akadály a örökbérbeadásnak az a szem elől nem téveszthető körülmény sem, hogy a hortobágyi puszta tulajdonjoga vitás s egy bizonytalan per kimenetelétől függő. Ami nézetünk ugyan az, hogy a Hortobágy a városnak, mint erkölcsi testületnek a tulajdona, de ha mégis a bíróságok ellenkező értelembe döntenének s a Hortobágy felosztásra kerülne, kérdjük, hogy mi történnék akkor

az örökbérletekkel s a rajtuk emelendő lakházakkal és gazdasági épületekkel?

Nehogy ismét fölösleges aggodalmaskodással vádoltassunk, tisztán mint az agrárszocializmus orvoslására példászerűleg javaslatba hozott csalhatatlan szert kívánjuk még kipróbálni az örökbérleteket, amikor konstatáljuk, hogy az agrárszocialisták programjában előkelő helyet foglal el a föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló törekvés, amit az örökbérlet már jogi természeténél fogva is kizár.

III.

Végül dr. Baczoni Lajos ur cikkére van néhány szavunk. Csak nem képzel benünket a szerkesztő ur annyira naivaknak, hogy vonatkozott cikkének gyanúsító részét másra akarjuk tolni akkor, amikor az nyilvánvalólag nekünk volt szánva, amit kétségbe sem lehet vonni, tudva azt, hogy egyedül mi foglaltunk állást az egyetem létesítésének szóbanforgó, képtelen módozata ellen.

Ne tetszelegjen magának azzal, hogy mi vele személyeskedni akarunk, mert nekünk nincsenek ilyen passzióink éppen most, mikor a város polgárságának érdekeit védjük meg lelkiismeretes, komoly törekvésekkel.

Amiket a személyes és erkölcsi biztonság, meg a sajtószabadság tekintetében a szerkesztő ur összehordott, arra nézve a leghatározottabban kijelentjük, hogy azt az urat, aki nekünk a személyes és erkölcsi biztonság, valamint a sajtószabadság tiszteletben tartása tekintetében oktatást adhatna s akitől mi azt elfogadhatnánk, nem — dr. Baczoni Lajosnak hívják!

Politikai hírek.

A bankszabadság megújításának feltételei.

A N. Fr. Pr. mai számában közli azokat a feltételeket, a melyeket a magyar és az osztrák kormány a bankszabadság megújításának árul meg szabott. E közlés szerint a

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A legszebb est.

Irta: Bodor Károly dr.

Az íróasztal előtt öreg ur ül, kiérdemesült philosophise professzor, a haja galambosz, de a tekintete most oly élénk, sugárzó: mindjárt meg fogjuk tudni azt is, honnan e látszólag ellentétes jelenség?

Távolabb valaki ül, a kinek a haja koromfekete, a szeméi szintén sugárzó, üde, rózsás az arca, egy szép ifju leány, a ki oly messze van a philosophiától, mint maga a tavasz, melynek költészete és virágai vannak.

Hát én elmondtam a magamét, nagy-apa! szól a kis leány.

Még van valaki a háttérben, a ki ezt az egész dolgot mosolyogva hallgatja, fehér hajszálai mellett van még valami arczán és szemében, a mi jóságosan vonz feléje, a mi, mint a költő mondja, az „elmulandó szépségnek romjain is ott lebeg.” A nagymama a háttérben köt. A nagymamák mindig kötnek.

Egy igen jó családból való észak-német fiatal ember nevestheniát kapott abbéli számitásában, hogy ki viseli el azt a sok harisnyát, a mit az a sok-sok nagymama köt, mikor még gyárilag, boltokban is mennyit árulnak! Pedig nem is viselik mindenütt a világon, például: a kafferek, a kameruniak, vagy hogy messzebb ne menjünk, az urszádi polgárság zöme sem hord harisnyát.

Annak a bölcselemi kérdésnek a megoldása volt szóban, hogy a felsőbb mennyiség-tanító papa hogy vétessék rá a „jótékony nőgyelet” báljába való elmenetelre. Már neki a ezim sem tetszett. Hát van nem jótékony „nőgyelet” is? A naiv matematikus nem ismeri a délutáni, kávézó nőgyuleteket, a honnan épen csak az kerül ki, a ki, mint egyik tagtól hallottam, oly fiatal, vagy oly rövid ideje lakik a városban, hogy a legjobb akarat mellett sem lehet róla semmi rosszat sem mondani.

— Elmegyünk, pattogott az öreg philosophus és ez lesz életem „legszebb estéje.”

És szeme, arca ismét sugárzott az örömtől, mikor rátekinett a kis kérelmezőre, mert hisz minden öreg ember még tanulatlan észszel is boldog, ha kétszeresen megifjúlva látja magát, ha ilyen eleven fénynyel vette körül a „Teremtő” az évek nyomása alatt roskadozót.

— Ez lesz életem legszebb estéje, — punctum!

Lássuk a szép estét!

Már az elindulásnál nagy disputa volt, mert az öreg ur tizenhat nagy kendőbe és bundába akarta pakolni a kicsikét, hogy meg ne hűljön.

Tekintettel a ruhára, a frizurára s több effélére, ez pedig nem igen ajánlatos.

Az előcsarnokban is bosszuság érte. Ő akart nagy büszkén belépni tunokájával a terembe, mintha a tél és a tavasz karöltve érkeznének, s egy ifju rögtön elfogta.

— Miféle fiatal ember ez? — kérdezte megütődve.

Figyelmeztették, hogy nem látta-e a nagy kokárdát a mellén? Rendező, a bevezetés, minden teketória nélkül neki joga és kötelessége.

Különben hadd boszankodjék, mormogta neje, a felsőbb mennyiség-tan. Fejtegettem én, de hiába, hogy mi az a bál ma. Tánzol is a mai fiatal ember! Unatkozik, legfeljebb szórakozásból párbajozik, bycziklizik, — de nem tánzol!

De már ekkorára az öreg ur ott járt a teremben, tele is rakták kendővel, legyezővel.

A kis lány ott járta a csárdást. Kivel? Nem tetszett neki. Kopasz fiatal ember volt. Hát nincs itt más? Körülnézett a teremben, bizony sok kopasz fiatal embert látott!

— Hát az miféle Toldi János?

Mert most meg egy piros, pozsgás tagbaszakadt fiatal emberrel járták az andalgót. Fiatal gazda, nagybirtokos, magyarázta a mama csitítólag.

Gyönyörű volt nézni. Nem volt ennek az arczán unalom. Minden vonása azt látszott kifejezni, hogy most félre az egész világgal csak az a kis lány előtte a mindenség, no meg még valaki számára volt egy-egy mosolya, egy-egy nyájas kacintása, a boldog lény Miska volt, a cigányprimás!

Ezt a sarokból a nagymama is kedvteléssel nézte, pedig különben el volt foglalva.

Egy régi barátjánőjére akadt, egy vidéki

szabadalma
ujtának me
valuta relac
és fél millió
bank kötele
reségéből
a kormány
állam ezent
4 százalékt
bank tiszta
véve az uj
234 millió
lom ára gy

Millenni

Korai
akik a kor
tők, hogy
vezett elő
későbbi idő
vasuti alka
désők is, h
azokból a
a nagy alk
leg nem res
zottak szán
fizetésjavít
le arról a
valami ked
Dániel
csakugyan
amelynek s
mait is bet
alkalmazott
is örendete
bontakozás
kereskedelm
Magyar Ál
idő szerint
a fizetésük
ugy min
hatóság
ges hav
sék föl
ajándék, an
zottai mélt
csak az a r
rendelettel,
hatósági tis
fizetésüket,
arra is, hog
előnyösebb

urasszonya
lyenek a m
mai szabók
ben tudtak
Thonheiser
is hiába ke
egy újfajta
hon is meg
nem érzik

Kering
volt esve, ő
huszárónkér
kanyuja vo

No m
mind a kett
most! Meg
huszárónkér
tyuja van is

A fran
rodott az eg
bosszuságár
kat. A más
fiatal ember
haja, mint a
„Vis-a-vis!

rem, meg
volna bemu
valószínűleg
ha oda nem
zonyos Told
a nagyságos

Persze
öreg urnak,
enni, mert r
pedig sertés

szabadalmat ezuttal nem tiz, hanem 12 évre újítják meg. A 76 millió adónak összegét a valuta reláció megállapításából származó 13 és fél millió nyereséggel redukálnák. A jegybank kötelezve lenne arra, hogy nyereségéből évenként egy millió forintot bocsásson a kormány rendelkezésére és ezenfelül a két állam ezentul nem 7 százaléktól, hanem csak 4 százaléktól kezdődőleg részesednek a jegybank tiszta nyereségében. Mindezeket össze véve az új szabadalom alapján a két állam 234 millió forinttal többet kapna a szabadalom ára gyanánt, mint jelenleg.

Millenniumi meglepetés a vasutasoknak.

Korai volt még a lármájuk azoknak, akik a kormányt nemrégiben azzal vádolták, hogy az államvasuti alkalmazottak tervezett előléptetését szándékosan halasztotta későbbi időkre. És szerencsére korai volt a vasuti alkalmazottaknak azon való elkéséredésük is, hogy a millenniumra semmi sem lesz azokból a rózsás reményekből, amiket ehhez a nagy alkalomhoz fűztek. A kormány tényleg nem realizálhatta az államvasuti alkalmazottak számára az ideai költségvetésbe felvett fizetésjavítást, de egy pillanatig se mondott le arról a törekvésről, hogy ezt a helyzetet valami kedvező expediens révén enyhítse. És Dániel Ernő kereskedelmi miniszternek csakugyan sikerült megtalálni azt a módot, amelynek segítségével a törvény kötelező formát is betarthatja s emellett az államvasuti alkalmazottak már-már foszladozó reményeit is örvendetes valóságra segíthette. Ez a kibontakozás pedig az, hogy Dániel Ernő kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a Magyar Államvasutak alkalmazottai, akik ez idő szerint utólagos havi részletekben kapják a fizetésüket, május elsejétől épp úgy mint az állami és törvényhatósági alkalmazottak, előleges havi részletekben vehessék föl. Ez mindenesetre olyan millenniumi ajándék, amelylyel az államvasutak alkalmazottai méltán meg lehetnek elégedve. Nemcsak az a régi vágyuk teljesült a miniszteri rendelettel, hogy a többi állami és törvényhatósági tisztviselőkkel egyformán kapják a fizetésüket, hanem egyuttal alkalmuk nyílt arra is, hogy a millenniumra anyagi dolgaikat előnyösebben rendezhessék.

urasszonyra. Már le is tárgyalták, hogy milyenek a mai férfiak, a férfiakról áttértek a mai szabókra. Bizony, bizony, abban az időben tudtak csak szabni! A milyen ruhákat Thonheiser csinált, ma már akár Girardinál is hiába keresünk. Azután mélyen elmerültek egy újfajta padolatlakk készítésébe, a mit otthon is meglehet csinálni, s az az előnye, hogy nem érzik úgy rajta a terpentint.

Keringő járta, az öreg professzor bétségbe volt esve, ő is ott keringett, mert a baba egy huszárönkéntessel tánczolt, a kinek nagy sarkantyúja volt.

No most beleakadnak a sarkantyuba, mind a ketten a földhöz vágódnak, mi lesz most! Megnyugtatták, hogy ne féltse ő a huszárönkéntest, ha még oly nagy sarkantyúja van is, nem esik az el!

A francia-négyesnél először belekabodott az egyik csoportba, a rendező nagy bosszuságára, a k. éppen felállította a párokat. A másik csoportban, egy nagyon barna fiatal ember, a kinek kifelé volt gondorítva a haja, mint a fekete bárány, hangosan kiabált, „Vis-a vis! Vis-a-vis kerestetik. Kérem, kérem, meg is ragadta az öreg urat s vitte volna bemutatni, egy nagyon hirtelen szöke, valószínűleg nagyon sokat bálozott hölgynek, ha oda nem jön karján a kicsinek az a bizonyos Toldi János a szép jóestét nem kíván a nagyságos tanár urnak.

Persze az étteremben első gondja volt az öreg urnak, hogy nem szabad nagyon zsirosat enni, mert nem jó zsirral főznek. A kis leány pedig sertéskarajt rendelt.

Külföld.

Az osztrák képviselőházból.

A képviselőház második és harmadik olvasásban elfogadta a bécsi forgalmi intézményekre vonatkozó törvényjavaslatot. Lovag Guttenberg vasuti miniszter hangsúlyozta, hogy a törvénynek hasznos voltát az ellene szólók is elismerték. A Duna-Moldova-Elba csatornára vonatkozólag kijelentette a miniszter, hogy a prágai helytartóság már utasítást kapott a bizottságra vonatkozó előterjesztés megtételére. Elfogadták továbbá második és harmadik olvasásban a házbéradóknak, valamint a házbér behajthatlansága esetén az öt százalékos házbér-kereseti adónak leírására, ugy a cseléügyekben nyújtandó illetékkedvezményekre és az ásványolajokra kivetett fogyasztási adót kiegészítő törvények életbeléptetésére vonatkozó törvényjavaslatokat.

Ferdinánd hódoló utja.

Ferdinánd bolgár fejedelmet, a ki csütörtökön délután 3 órakor Konstantinápolyba érkezik, Zihni basa volt szaloniki váli, Rasics Ibrahim bej, a diplomáciai kar vezetője és Sakir basa, a testőrség parancsnoka fogadják. A Jildisz-kioszkban a nagyvezér és a belügyminiszter üdvözli a fejedelmet. A fejedelem husvét hétfőjén Oroszországba utazik.

Szerbia adóssága.

Pénzügyi körökben hírlik, hogy a pénzügyminiszter tudára adta a bankesopornak, hogy a mennyiben az új kölcsönt nem venné át kedvező feltételek mellett, a kormány visszalépne a karlszadi pénzügyi megállapodástól és föloszlatná az autonóm monopolum kezelőséget. Ennek következtében nézetváltás indult meg Szerbiának külföldi hitelezői közt, hogy a szerb államadóssági szolgálat az érdekelt hatalmak diplomáciai ellenőrzése alá helyezzessék.

A veszett emberek.

Egy új emberfaj van keletkezőben, a veszett emberek faja. Szórványosan, de mindig sűrűbben és

De ni, ni!

A szomszéd asztalnál valami urak vitatkoznak s egyik azt találja mondani:

— Kérlek, hiszen a philosophia nem is tudomány, aztán Spinózát emlegette nevetve.

Az öreget hideg verejték lepte el a dühtől.

— Micsoda, hivatlan mer ehhez a szentélyhez közeledni — kiabálta haragosan, abban a pillanatban egy ezukros narancsszelettel dugta be valaki a száját, a kinek láttára minden haragja elmúlt s akinek, miután figyelmeztette, hogy hazamenet nehogy olyan kosiba üljenek, melynek el van törve az ablaka, jóéjszakát kívánt, — de nem haragosan.

— Ugy-e, hogy legszebben tánczol az a kis lány, legszebben, mondá már az ágyban.

— Aludj már kérlek, ugyan szép estéd volt, hiszen egy perczig sem pihentél!

— Szép hát! felelte az öreg, különben a tánczot tárgyalja az eszhetika s már Sokrates is.

A nagymama megijedt, hogy most valami böleselmi értekezés jön s még egyszer kérte, „aludjál, kérlek, hiszen még nem is imádkoztam!”

Az öreg elesendesült. pro prima, mert az imádkozót nem szabad zavarni, pro secundo mert ebbe az imádságba a kis unoka is bele lesz szöve, s végre mert a nagymamák imádságát a jó isten okvetlenül meghallgatja!

sűrűbben jelentkezik a szörnyü nyavaja, hogy egyes emberek meggabalyodnak s az ártani vágyás tajtékzó dühével vágják bele fogait embertársaikba, nem nézvéen, hogy hol harapják meg azt.

Valami tehetetlen elkéséredés lehet a kiinduló forrása mindannak a fekete geaynek, amit ezek az emberek lihegve termelnek magukban s gyümölcsözően el akarnak helyezni egészségesebb szervezetekben, ahol megrombolhat.

Nem lehet másnak nevezni a bajt, mint a veszettség egy emberi kórfajának, mely ma még csak szórványosan terjed ugyan, de ha az egyedüli orvosszert, a bunkót, nem használjuk erélyesen, járványszerű fellépte nincs kizárva.

Az ebeknél is többnyire a megposhadt kedélyü fogatlan vén komondorok azok, akik legelőször beleesnek a bajba, ezeknek nem tetszik se az, ha süt a nap, se az, ha beborul az ég. Dohognak és a fogukat vicsgatják mindenre s alattomos boszuval törnek arra, a k i t ő l más időben megtanultak szükölni.

Az emberi társadalom és a politikai közélet szintén tele van ezekhez hasonlatos individuummokkal. A most lefolyt politikai szintjétkban is felmerült a típusnak egy ily alakja és pedig kimagasló alakja, az a Kasits, aki undort keltő szennyiratával magára igyekezett vonni a figyelmet s igyekvése sikerült is.

Annyira sikerült, hogy most a férfiasan nyílt felvilágosítások után, puczéron áll az ország rátűző szeme előtt, ahhoz a szegényoszlophoz kötözve, melyet maga czövekeztet le a legnyiltabb piacz közepére.

Ennek az elnyugdíjazott fogatlan beamternek, mint annyi más hasonlónak, a volt s aktivan maradt főnökei ellen akadtak vádjai. kirohant hát s eltépte a tisztesség, lovgiasság és izlés lánczait, lábikráikban kapott, hogy bele öntse fogai tüzszójének romboló nedvét.

Szerencsére már a csizmaszáron kitörtek fogai s daczára mindannak a szegyenletes nyílt és titkos támogatásnak, uszításnak, melylyel egyes organumok magukat komprommittáltak, a közmegvetés nagyon megérdemelt pöczegődrében lett elnyugtatva a pamflet úgy, mint a szerző.

Ha a bécsi kamarilla az ő leggyűlöletesebb kreaturájának akarna valamikor rokonszenves reklamot csinálni, nem választhatna jobb eszközt annak népszerűvé — tételére, mint egy ilyen Kasits-támadást. Fehérvári miniszter bizonyára nem volt soha oly népszerű és nagy, mint most e piszkos támadás után.

Mert nagy ereje van az irásnak; ha igazságokkal van megtöltve a szörnyü fegyver, a toll: pusztulás és halál jár mellette. De ha az emberi gyengeség, bosszuvágy, silány maliczia a fajtája, visszafelé sül el a fegyver s azt pusztítja el, aki ostobán és gonoszul a kezébe vette.

A konzervatív emberi társadalom ösztönyszerű visszatetszéssel van az anarkizmus ellen, akár a kloaka-munkások, akár a nyugalmazott miniszteri tanácsosok sorából kerüljenek is ki merenyloi.

Azokat az embereket, kiknek nincs semmi veszteni valójuk s ez anarkista kincs birtokában mindent nyerni akarnának, — megjegyzi titkos bélyeggel és velök szemben összetart, különbséget nem ismerve.

Ez az összetartó erő nem engedi széthullani azt, ami van, elemeire, mint a föld központi vonzóereje nem engedi széthullani a mindenség üregében a föld, por és göröngyszemeit.

Sz. Gy.

Egyről-másról. Vallomás.

Az ifju batoralanul fogta meg a leány kezét s aztán remegő hangján szólott hozzá:

— Lássá jól tudom én azt, hogy rajongással veszik körül, hogy mesés, tündérszerű világot rajzolnak eléje, hogy gazdagságban, — gondatlan életet akarnak magának biz-

tosítani. Egyik udvarlója vagyosabb, mint a másik, mindegyiknek módjában van, hogy az élet szórakozásait biztosítsa az ön számára. Azt is jól tudom, hogy erre a nagy vagyona nincs rászorulva, mert hiszen megadja a jó ég önnek is. De hát titokszerű jelensége a kornak, hogy vagyos lányok mind csak azokhoz huzódnak, akiknek még annyi vagy még több pénzük van. Idegenkedés, vagy ellenszenv, lenézés, vagy szájalom nem tudom, de van valami beoltva a világ előtt jó parthieknek ismert leányok szívébe, amelylyel kicsinylőleg gondolnak mindazokra, akiknek az Isten egy érző szív, nemes gondolkodás és fárasztó, de becsületes törekvés mellé szegénységet adott.

A leány kivonta kezét az ifjakezéből, elfordult és szórakozottan tévedni kezdte a vállairól leomló csipke kendőt.

— Látja, ez az én osztályrészem titka, örök vád lenne szívemen, ha el nem mondhatnám, mit érez ha nem vallanám magának, hogy szeretem. De hát nem a romantikus kort éljük ahol a szívek harca után a diadal következik. Más a kor jelszava, más felfogás uralkodik, ennek a hatása alatt nőnek fel a leányok s mikor egy élet jövő boldogságának a küszöbén állanak, a választás pillanatában nagyon kevesen kérdeik meg a szívüket. Bebeszélnek magoknak boldogságot, szerelmet, vonzalmat s arra, hogy mit cselekedtek, csak akkor ébrednek, mikor a szív is követeli a magáét, mikor megtudták, hogy ezt a parányi érző szívet megcsalták, mikor már késő új világot, új életet teremteni.

A leány hallgatta szótlanul és az ifjú kigyuladt arczaal, férfias bátorsággal, boldogan folytatta tovább.

— Hol van az megírva, hogy kinek-kinek számára mit rejt a jövő? A pénzről már mindenki tudja, hogy milyen hatalom, de azt, hogy egy férjnek felesége iránti köteles szeretetét, hűségét, előzékenységét, rajongását, vonzalmát biztosítja-e, a lányok is csak akkor tudják meg, mikor már asszonyok. Es megtudják, hogy a választás pillanatában nem hallgattak a szívükre, az, a mit bebeszéltek maguknak, az csak önmaguk ámitása volt. Azzal persze nem vetettek számot, hogy az a gazdag ifjú, akinek akkor odaadták a kezüket s ezzel önmagukat, életüket és egész boldogságukat is, milyen nemes gondolkodásu, mily érzelmű s a hűségben olyan állhatatos-e, ahogy arra egy női szívnek, ha már a világon azért a férfiert mindenkiről lemond s ha már egészen annak akar élni szüksége van.

A leány felemelte a szemét, ránézett az ifjú kigyuladt arczára s hallgatta áhitattal tovább.

— Egy női szívre, a mely olyan csodásan tud érezni és szeretni, gyilkoló mérge a kiábrándulás. Ha megtudja, hogy barátságos rokonszenv, világius nézet és nem a szív hajlama vezette férje mellé, örök keserűség, bánat és szenvedés az élet, ha napról-napra rutabb képekkel látja, érzi a valót. Akkor, ha egy leány férjet választ, a szívet és a józan esztét kérdje meg s mentse meg magának jövőjét, boldogságát... Bocsásson meg, hogy elmondtam, hogy őszinte voltam, de a lemondás pillanatában könnyebb ennek a felzakkalt szívnak ez az őszinteség.

Az ifjú kalapja után nyult, távozni akart s a leány, a ki eddig szótlanul hallgatott, most remegő hangon válaszolt:

— Megigérem önnek, hogy a — szívemet fogom megkérdezni.

Városi közgyűlés.

Debreczen, márcz. 26.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor tartotta meg gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt rendes havi közgyűlését a bizottsági tagok csekély érdeklődése mellett. Száraz dolgok kerültek szőnyegre s nyertek elintézését szorosán a tanács javaslatához képest.

A közgyűlésnek csak egy kiemelkedő mozzanata volt s ez Márk Endre és dr.

Kemény Mór indítványának elfogadása volt, amely szerint a közgyűlés nagy többséggel határozta el, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter és Gromon Dezső államtitkárnak az ellenük intézett orvításmadásokkal szemben a törvényhatóság bizalmát nyilváníják s azt a kormánynak is tudomására hozzák.

A közgyűlés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

Gróf Dégenfeld József főispán a közgyűlést megnyitván, olvastatt és tudomásul szolgált a polgármester január és február hónapokról szóló jelentése.

Márk Endre felszólalására a napirendtől eltérőleg azt az indítványt vették elő, melyben Márk Endre és dr. Kemény Mór indítványozzák, hogy a közgyűlés fejezze ki megbotráncokozását az orvításmadások fölött, amelyeket br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter és Gromon Dezső államtitkár ellen intéztek, nyilvánítsa ki a megtámadottak iránti bizalmát s hozza ezt nekik és a kormánynak tudomásul.

Szikszay Szabó László kifogásolta, hogy az indítványt hirtelen vették elő, mert az így nyilvánuló bizalom nem lehet közbizalom, mert az indítványt nem hozták előre a bizottsági tagok tudomására, hogy a tárgyalásra többen is eljöhettek volna. Máskorra előzetes értesítést kér.

Gróf Dégenfeld József főispán felvilágosította a felszólalót, hogy törvényes intézkedés szerint tárgyalható minden a tárgysorozat összeállítását után, de a közgyűlés előtt 24 órával beadott s a jegyzői hivatalban kitett indítvány.

Kertész János arra való tekintettel, hogy a kérdéses támadás ügye még nem volna elintézve, az indítványhoz nem járult hozzá.

Elnöklő főispán kérdésére a közgyűlés tulinymó többsége az indítványt elfogadta.

Az adófelszólamlási bizottságba a közgyűlés a maga részéről rendes tagul Nemes Kálmánt, póttagul Horváth Istvánt választotta meg három évi megbizatással. Szabolcsmegyének a belügyminiszterhez intézett feliratát, a vagyontalanok gyógyköltésének illetékességi községükön való behajtását rendelő intézkedésének visszavonása ügyében, nem pártolják.

Abauj-Tornamegyének a nyugdíjtörvény módosítását és Kolozsvár városnak a második Pasteur-intézet felállítását célzó feliratait hasonló szellemű felirattal támogatja a közgyűlés.

A Fröbel gyermekkertnek 200 frt, a munkás dalegyletnek, a millenniumi dalárversenyen való részvétel céljából 250 frt segélyt szavaztak meg.

A népnevelési bizottság elnökévé Bészler Károlyt, jegyzőjévé pedig dr. Boldizsár Kálmánt megválasztották.

A debreczeni dalegyletnek 800 frt segélyért betérjesztett köszönő irata tudomásul szolgált.

A Dedó-utcai iskolatelek eladása ügyében a névszerinti szavazás megejtését a május-i rendes közgyűlésre tűzték ki s megbízták a tanácsot, hogy tegyen jelentést az iránt, hogy a Cser-utczáról a Timár-utczára nyuló városi üres telek alkalmas-e óvodaépítésre.

A fillér egyesület theaestélyére készült nyomtatványok díjmentes nyomását a tanács megtagadta. Ez ellen felebbezett az ág. ev.

egyház, de a közgyűlés a felebbezés elutasításával a tanácshatározatot jóváhagyta.

Besenczky Kálmán kereskedő a községi kötelekbe felvétetet; míg Scháger Károly cukrász felvétele honosításának megszerzésétől tétetett függővé.

Katona József telekeldarabolás iránti kérvénye tűzbiztonsági szempontból elutasított.

Nádasdy Lajost polgárosították, meghirdettek egy csomó orvosi és szülésznői oklevelet, mire a tárgysorozat kimerítettén, elnöklő főispán a közgyűlést berekesztette s a jegyzőkönyv hitelesítésére határidőül a holnap délelőtt 10 óráját tűzte ki.

Ülés vége 10 órakor.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

DEBRECZENI HIRLAP

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 frt.

Fél évre . . . . . 5 frt.

Negyed évre . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban Kutasi Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postahivatalok útján.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjenek.

NAPI HIREK.

Debreczen, márcz. 26.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Márcz. 26. —

— Változás nem várható. —

— A helyivasut szárnyvonalai. Megemlékeztünk már arról a tervről, hogy a debreczeni helyivasut szárnyvonalakkal akarja kifejleszteni üzemét. A tervek megvitatására alakult bizottság ma délután tartott ülést, amelyen Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt jelen voltak Dobieczky Sándor üzletvezető, Lábber Mihály a helyi vasut igazgatója, dr. Kemény Mór, Ábrahám László tisztifőügyész és Stáhl Géza főmérnök. Az ülésen végleges határozatot nem hoztak.

— Vasuti konferencia. A napokban megemlékeztünk róla, hogy a sztaniszlai osztrák vasutársaság képviseletében Wiersbiezky Lajos levag igazgató, Bittner felügyelő, vasuti főnök és Bereczofszky felügyelő Debreczenbe jönnek, hogy a debreczeni üzletvezetőséggel kötött szerződési viszony póthatározmányait megbeszéljék. A vendégek tegnapelőtt érkeztek meg s őket a távollévő Dobieczky Sándor üzletvezető helyett helyettese Sziegmeth Károly fogadta. A konferencia után városunk több nevezetességét tekintették meg. Holnap távoznak el városunkból.

— Kinevezés. Gróf Dégenfeld József főispán a mai városi közgyűlésnek bejelentette, hogy dr. Balkányi Ede kerületi orvost, városi tiszteletbeli főorvossá nevezte ki.

— Tanácsülés. Debreczen város tanácsa ma délelőtt 10 órakor Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt tartott rendes ülésében folyóügyeket intézett el.

— Egy kis tévedés. Lapunk tegnapi számában „Börtönre ítelt tővénny” hatósági bizottsági tagok” czim-

mel megírott esere csuszott tett idősb. U. z. hajdu-böszörm tanuzás e kodásér

— A nőe

nőgyelet válaszik holnap, pterfia-utczai ressné S alatt ülést tart következőleg 2 Folyó ügye gok, hogy mi meg és a leg szerint az áltá potáról referál személyesen nül küldjék b

— Maleg

most már katig kell a neban e rukkola könnyű szerre Annál keserve szegény rezerv kényelemhez korlat s a fol megtöri öket. számu gyalog talékoszt hívta közül 130 deb tákat részint a leteiben, részin Ugyancsak áptalékosz tiszte követő sorren tesznek szolg

— Elmar

yezési nagybiz kitüzött folyta

— Gordo

d on Károly, ki csak nem tünően sikerü városunkba rendez a debreczen javára. A har tozatos lesz s ég figyelmét.

— A du

áldozatkész intása által má működését f. Ezzel kapcsol fölhívja ez ut zenét elsajátíratkozásra az néz Kis Kosszának Kul mert ez egy alatt olcsó t nyerhetnek g egy forint. — elnökség.

— Gyor

egylet az ak tartott. Nyer n él: I. Herdor 5. o. III. bey Péter 7. Imre 6. o. II Ernő 6. o. I Medgyes veket ajánlot A két első d tet érdemel.

— Zász

zeni „Zion” a mely humá fényes tanujelést, hogy me lóra szüksége ményenyl vég pénz begyült méltó egyesü nek felavatár tartják meg. rint az ünnepe Az ünnepélyt órakor faklyá tagjai a zászl

mel megírott ujdonságunkba borzasztó szócsepre esuzott be, a mennyiben az ott említett idősb. U z o n y i Péter és L a d a János hajdu-böszörményi lakosok nem hamisan u z a s á s é r, hanem hamis vádaskodásért állottak a törvényszék előtt.

— **A nőegylet ülése.** A helybeli jótékony nőegylet választmánya mint lapunkat értesítik holnap, pénteken délután öt órakor a P u t e r f i a - u t c z a i árvaház tanácstermében V e r e s s n é S z a t h m á r i Teréz elnöklete alatt ülést tart, a melynek tárgysorozatát a következőleg állapították meg: 1. Segélyezés. 2. Folyó ügyek. Kéretnek a választmányi tagok, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg és a legközelebbi közgyűlés határozata szerint az általuk gondozott szegények állapotáról referáljanak, vagy, amennyiben ezt személyesen nem tehetnék, írásban okvetlenül küldjék be. Az elnökség.

— **Meleg napok.** Meleg napok viradnak most már katonákra, a kiknek reggeltől estig kell a nehéz rukkölásokat végezni; azonban e rukkölásokba lassanként beleszoknak a könnyű szerral viselik el annak fáradsalmait. Annál keservesebb egy-egy ilyen katonásdi a szegény rezervistáknak, a kik hozzászoktak a kényelemhez s huszonnyolc napi fegyvergyakorlat s a folytonos marsadjuztierung bizony megtöri őket. Május hó 4-ére a helybeli 39-ik számú gyalogezredhez k i l e n e z s z á z tartalékoszt hívtak be fegyvergyakorlatra, a kik közül 130 debreczeni illetőségű. A rezervistákat részint a „Pavillon“ laktanya üres épületeiben, részint pedig sátrakban helyezik el. Ugyancsak április hóban kezdik meg a tartalékos tisztiek is gyakorlataikat s egymást követő sorrendben az egész nyár folyamán tesznek szolgálatot.

— **Elmaradt ülés.** Debreczen város szervezési nagybizottságának ma délután 3 órára kitűzött folytatólagos ülése elmaradt.

— **Gordon Károly hangversenye.** Gordon Károly, ez a világhírű enekes művész, a ki csak nem régiben tartott városunkban kitűnően sikerült hangversenyt, visszaérkezett városunkba s legközelebb újabb koncertet rendez a debreczeni írók és hírlapírók köre javára. A hangverseny műsora rendkívül változatos lesz s előre is felhívjuk reá a közönség figyelmét.

— **A debreczeni zene egylet,** városunk áldozatkész intelligenciájának hathatós támogatása által már abban a helyzetben van, hogy működését f. évi május hó 1-én megkezdheti. Ezzel kapcsolatosan tanfolyamot is nyit és felhívja ez uton mind azon egyéneket, kik a zenét elsajátítani óhajtják, hogy e czélből beiratkozásra az egyleti elnöknel H o r a Károlynál Kis Kossuth utca 2610. mielőbb jelentkezzenek. Különösen ajánlandó ez a szülőknek, mert az egyletnél kitűnő karmester vezetése alatt olesó tandíj mellett alapos kiképzést nyerhetnek gyermekeik. — A tandíj egy óra egy forint. — Bővebb felvilágosítást nyújt az elnökség.

— **Gyorsíró verseny.** A főiskolai gyorsíró egylet az akadémia I. teremben írásversenyt tartott. Nyertek a következők. Kez d ő k n é l: I. Herdliczka Ernő 6. o. II. Szücs Sándor 5. o. III. Minczer Antal 5. o. IV. Görömbey Péter 7. o. H a l a d ó k n á l: I. Simon Imre 6. o. II. Magi Antal 8. o. III. Fráter Ernő 6. o. IV. Miskolczi Jenő 6. o. Díjult M e d g y e s s y Károly elnök gyorsírási műveket ajánlott fel s ezeket kapták a nyertesek. A két első díj nyertese szépíráásért is dicséretet érdemel.

— **Zászlószentelési ünnepély.** A debreczeni „Zion“ izraelita betegsegélyző egyesület, a mely humanitásának már több ízben adta fényes tanujelét, régebben megindított egy gyűlést, hogy megteremtsen magának egy zászlóra szükséges tőkét. A gyűlés fényes eredményel végződött, a mennyiben a kellő pénz begyűlt s most már készül a dicséretre méltó egyesületnek díszes lobogója, a melynek felavatási ünnepélyét május hó 31-én tartják meg. Az eddigi megállapodások szerint az ünnepély programja a következő: Az ünnepélyt megelőző nap estéjén kilencz órakor fáklyászenével vonulnak az egyesület tagjai a zászlóanya lakása elé, a hol a tiszt-

viselőkar egyik tagja fogja üdvözölni. Onnan az egyesület tagjai fáklyákkal vonulnak közéletünk több kitűnőségének ablaka alá. A fáklyászene után társas lakomára gyűlnek össze az egyesület tagjai s a meghívott vendégek. Másnap, május 31-én reggel nyolcz órakor kezdetét veszi a gyűlékezés a Szent-Anna-utczai izraelita templom udvarán. Itt gyűlnek össze az ünnepélyre meghívott egyesületek lobogóik alatt, huszonnégy koszos leány s nyganannyi vőfély. Innen megy a rendezőbizottság nyolcz tagból álló küldöttsége a zászlóanyához, kikérik tőle a felavassásra szánt lobogót s a zászlóanyát négyes fogaton viszik a g y ű l e k e z é s helyére, a h o l a v e n d é g e k, a k o s z o r u s leányok és vőfélyek sorfala között vonul be. Azután a rendező bizottság tagjai felállítják a mezejt s zenével vonulnak a Teleky-utczán s a főtéren át a Margit-fürdő dísztermébe, a hol a felavatási ünnepély folyik le. A felavatási ünnepély programja a következő lesz: Zenekar nyitány. Szózat, éneklí egyik debreczeni dalgyűlés. Alkalmi beszéd, tartja W e i s z Sándor, az egyesület elnöke. Alkalmi költemény. A zászlóanya üdvözlete. Szegbave-rések. A koszos leányok megkoszorúzzák a lobogót. Zárszó. Rákóczy-induló. Az ünnepség után délután 2 órakor díszbéd lesz, este pedig a jótékony egyesület javára táncvizigalom.

— **Dalestély.** A debreczeni munkás dalgyelet folyó 1896. évi április hó 6-án husvét másod-napján a „Margit“ fürdő dísztermében J a n n y József egyleti karnagy vezetése mellett táncszal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez, műsor: „Bár merre jár“ Lányi E. „Isten hozzád“ Q e g e r J. „Lehullott a rezgőnyárfa levele“ Huber K. „Tarka madár“ magán szölvál Kerzer. „Rákóczy-induló“ zenekar kísérettel Huber K. Kezdeté este 8 órakor. Belépti jegy személyenkint 1 korona. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy két személyre érvényes. Tekintve, hogy az egylet az országos dalárversenyen részt venni óhajt, azért is a felülfizetések köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Z e c h József urnál (Kis-uj-utca), K u r i á n Gyula órász üzletében (főpiacz), P é t e r Pál urnál a „Korona“ vendéglőben és este a pénztárnál.

Keresek olyan nőt kinek üzlete van és hajlandó volna üzletéhez társul fogadni egy szolid férfit, vagy olyan háza van a hol üzletet lehet nyitni. Levelét kérem e laphoz küldeni „keresztény kereskedőnek“ czímmel.

Rendőri hírek.

— **Két bűvésznőről.** T a u b e r Katalin és S c h n é b e r g e r Mária német cigány nők legalább azt tartják magukról, hogy művésznők Bizonyítványuk van arról hogy több társulatnál működtek, mint bűvésznők. A bűvészetet, a kézügyességet most a privát életben érvényesítik s boltról boltra járnak b ű v é s z k e d n i, mely alatt bátran érthetünk tolvajlást is. A boltban ugyanis míg pár krajczárért vásárolnak valamit eltűntetnek sok mindenféle tárgyat. Ezenkívül 1866-ban vert ezüst hatosokért kutatják fel az üzleteket, az üzlettulajdonosnak 13-15 krajczárt ígérve egy akkori veretű 10 kroszért. Alig azonban a boltos a ritka hatosokat válogatja az asztalon, kiváló ügyességgel eltűntetik a kibontott aprópénz egy részét. A kereskedők közül többen panaszt tettek a két hölgy ellen, a kik napok óta kóborognak városunkban. Tegnep M o s k o v i t z rendőrdetektívnek sikerült elesipni a hölgyeket, akik megszeppen te, ugyannyira, hogy még 6 koronával meg is akarták vesztegetni M o s k o v i t z o t. De a derék rendőrügynök mindkettőjüket feljelentette a főkapitánynak, beszolgáltatván a megvesztegetésre szánt 6 koronát is. A két hölgyet letartóztatták.

— **Az asszony verve jó.** B a r k ó János favágó nem látta ugyan ezt a színművet, de a híres példabeszédnek osztotta az igazságát. Tegnep délután csupán azért, mert az asszony meszelés közben eltörte a vékonynyaku pálnak üveget, egy balta-nyéllal úgy elverte, hogy az asszony még az aranylakodalmukon

is meg fog emlékezni rája. Mikor azonban a háziak által segélyül hívott rendőr beakarta kísérni a dühös, ittas embert, még ő könyörgött a rendőrnek, hogy ne tegyék csuffá az urát. Mert az asszonyi szívet nem lehessen kiösmerni soha. Hanem azért az urát beki-sérték.

SZÍNHÁZ.

Tündérujjak.

Legouvé és Scribe rég nem adott színművében, a „Tündérujjak“-ban bucsuzott el tegnep este T a p o l c z a y Dezső a debreczeni közönségtől, a mely ez alkalommal teljesen megtöltötte a színházat. A bucsuzó színész Kerbrand Richard-ot játszotta s színre léptekor két babér koszorút bucsátottak alá a zsinór padlásról. Szünni nem akaró tapsvihar közepette kezdett szerepéhez s mindvégig zajos ovációkban részesült. Felvonások után 8-10 szer hívták ki. Ilyenmódon nyilatkozott meg a közönség elismerése a tivozó művész iránt, a kit mindig szeretett s épen ezért becsült is.

Az idei sasionban K i s s Irént csak most láttuk egy öt megillető nagyobb szerepben s tisztelői fel is használták az alkalmat s számos ajándékkal lepték meg. Játéka kitűnő volt s hozzá természetes s valóban el kell ismernünk, hogy K i s s Irén rövid szinipályája alatt nagy rutinra tett szert. Elismerő tapsokban neki is volt bő része.

A czimszeretpet K l e n o v i c s n é játszotta a töle megszokott művészetel, kitűnően. K l e n o v i t s Tristán szerepében olyan szépet produkált, a mely méltó tapsokra ragadta a közönséget.

L u b r i n c z Julia, B a j n ó c z y Valéria, S á n d o r Enil és S z a t h m á r y szintén teljesen kifogástalan alakításokat produkáltak. —d.

Vidék.

— **Eltűlt ifju.** A nagyváradai gymnasium szegyeenfoltját, V a r g a Istvánt tegnep kísérték át az ügyességhöz, a jobb sorsra érdemes fia négy rendbéli lopást ismer be, 3-at azonban tagad. Utóbb még rábizonyult egy újabb lopás, a melyet egy közeli pusztán követett el. A gymazistát, kinek tartózkodási helyét nem ismerték egyideig, a nagyváradai zöldfa utczai Iparkávéházban tartóztatta le a rendőrség, nem pedig a Zöldfa-kávéházban, a mint az közölve volt. A törvényszék közelebb megtartja a végtárgyalást.

— **Kerestetik egy tizennégy éves menyecske.** Főszolgabírótól főszolgabíróhoz küldik a szürke árkuat, melynek nyolcz sorában egész regény anyagul szorul össze. K o p á n y i László kőröstarcsai [szabómestertől] elszökött a tizennégy éves felesége. Hogy miért szökött el azt nem mondja a hivatalos írás, csak közli a „gyermek-menyecskenek“ a személyleírását, hogy üldözze mindenki. Ime:

Középtermetű, ref. vallású; haja szöke, vágott, szemöldöke gesztenyeszínű, száma kék, arca kerek, fogai épek, orra és szája rendes.

Mozaik.

— **Bérelt betegék.** Faure, a francia köztársaság elnöke, mint tudjuk, nemrégiben körutat tett az ország déli részeiben. Ebből az alkalomból a Figaró a következő mulatságos történetet mondja el:

Faure elnök, szokásához híven, az arlesi kórházat is megakarta látogatni. A városi tanácsos urakat ez az elhatározás igen megrémítette, miután a régi római városnak kórháza van ugyan, de a kórházban épp akkor egyetlen egy beteg sem volt. A városatyák nagynehezen bekergetnek néhány beteget a kórházba, elhelyezik a termekben és ágyakon, az államfőt persze már eleve értesítvén arról, hogy látogatásának pusztá hire is meggyógyította őket. Miután az elnök ilyen alkalmakkor ajándékokat szokott osztogatni, az érdekes betegek sem távoztak üres kézzel, de ezzel nem érték be és a várostól még napidíjat is követeltek.

Távol vagy most ölelő karontól
Távol töltöd édes napjaid;

Messze üződ a vidám jelennek
Édes percit, tündérlálmait.

Bár itt volnál s nézhetnék szemedbe,
Melynek fénye engem elvakít;
Átkozom a sorsot, mely te téled
Oly kegyetlen engem elszakít.

Távol téled néma szenvedésben
Fojtom szívem gyötörő vágyait;
Míg te üződ a vidám jelennek
Édes percit, tündérlálmait . . .

Czettler Rezső.

× Nem hitte volna. Vén gazficzko áll a
törvényszék előtt. Hatvan éves korában gyil-
kosságot követett el. A törvényszék, korára
való tekintettel, husz évi fegyházra ítéli.

— Igen szépen köszönöm, tekintetes tör-
vényszék, mond az elítelt, schasem hittem
volna, hogy még ilyen sokáig fogok élni.

× Persze, hogy ismeri. A hajóskapitány,
mielőtt a marseillesi öbölbe tér, maga elé hi-
vatja a révkalauzt és figyelmezteti, hogy na-
gyon vigyázzon.

— Gondolom, mondja neki, hogy ön itt
valamennyi kiálló sziklát ismer! . . .

— Elhiszem azt . . . felel a révkalauz
büszkén.

A hajó e pillanatban nekimegy egy szik-
lának.

— Látja, itt is van egy! mond a révkalauz.

Ha a világot én kormányoznám:
Hosszabbra szabram idejét a nyárnak:
Csak hogy az én szép szeretőmnek
Edevébe járjak.

— Vagy meglehet, nem lenne nyár sohasem,
Ha a világot én kormányoznám . . .
Az ég-zengéstől úgy fél egymagában
Szegény édes anyám!

- Hol született?
- Hatvanban.
- Hány esztendő?
- Hatvan.
- Mi a foglalkozása?
- Most semmi, de előbb volt valami.
- Ugyan mi volt előbb?
- A megye területén a leghiresebb va-
dász voltam, mert két baleset elleni
biztosító társaságot juttattam
csödbe.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatársaság.
Debreczen, márczius 26.
Készáru változatlan.

Osi buza	7.04 - 7.06.
Tavaszi buza	6.75 - 6.77.
Osi rozs	5.81 - 5.83.
Tavaszi rozs	6.38 - 6.40.
Osi zab	6.22 - 6.24.
Tavaszi zab	4.11 - .13.

Május juniusi tengeri ha-
táridőre . . . . . 4.13 - 4.15.
Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya
1895. márcz. 25.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz
páronkint 400 klgron felüli sulyban (56 —
krtól 57 krig. Öreg közép (páronkint 300
400 kgr. sulyban) — 54, — krtól 57, —
krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron fe-
lül sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat kö-
zép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) — 54
krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronkin
250 klgrig terjedő sulyban) — krtól —
krig. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (pá-
ronkint 280 klgron felülisulyban) — krtól
— krig. Közép (páronként 220—280 klgr.
sulyb.) — krtól — krig. Könnyű
páronkint 220 klgrig terjedő sulyban —
krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (pá-
ronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól
57 — krig. Közép (páronkint 220—260 klgr
sulyban) — 56 — krtól 57 — krig. Könnyű
(páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 55 —
krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi márczius hó
22. napján volt készletben 16171 darab,
1896. évi márczius hó 23. napján felhajtott
— drb. 1896. márcz. hó 23. napján elszállit-
tott 106 drb. 1896. márcz. hó 24. napjára maradt
készletben 19085 drb. Hizottsertés forgalom
változatlan.

A tehénrépa mint a sertésvész ellenszere.

Hogy mit jelentett eddig a sertésvész,
mennyi szerencsétlenségnek, sőt nyomornak
volt már országszerte okozója, azt gazdag és
szegény, sajnos, nagy mérvben tapasztalhatta;
de ha a vész öldöklő hatásával eddigi mérv-
ben újra s újra fellép és tovább is pusztítja
sertés állományunkat, úgy tartani lehet attól,
különösen ha ezen csapáshoz egy rossz termés
is csatlakoznék, hogy az éh-halál is felüti ta-
nyáját s a nyomor még sohase látott nagy-
ságot ér el.

Ha tehát alkalom kínálkozik, hogy tap-
asztal. lát vagy hall az ember olyat, a mi a
vész ellen jónak bizonyul, úgy kötelességsze-
riően meg kell, hogy ragadtassék az s bárki
által is a lehető legtágabb körben tudomásra
juttassa azt, alkalmat szolgálván vele a meg-
mérhetetlen nagyságu veszély csökkentésére
és elhárítására.

Azért is tehát, mert a szerencsés vélet-
len összejátszása engem abba a helyzetbe ho-
zott, hogy megismerni segítette nekem azon
anyagot, mely a sertések épségben tartását és
a beteg állatok felgyógyulását mozdította elő,
kötelességemnek tartom a gazda s nem gazda
közönséget, kit a dolog érdekel, értesíteni ar-
ról, hogy mik azon adatok, a melyek engem
azon meggyőződésre juttattak, hogy a tehén-
répa csakugyan ellenszere a sertésvésznek.

Folyó hó 17-én Zombor felé utazva, Gá-
kován azon kocsifülkébe, melyben voltam,
beszállott egy öreg ur kitől beszédközben meg-
tudtam, hogy Strilich Gyula a neve s Gákova
mellett 500 lánéz földnek a birtokosa. Strilich
ur elmondotta a többi közt, hogy milyen sze-
rencsés volt a 80 drb sertésével, mert míg a
szomszéd majorságokban a sertések rakás-
számra hullottak, addig nála a 90 drb, mert
répával etette, mind megmaradt. Strilich Gyula
urat biztattam, hogy tapasztalatait a minisz-
teriummal közölje, de ezt megtagadta azzal,
hogy ő ehhez kedvet nem érez.

Dolgom lévén Horvátországban, másnap
a Dráva melletti Belistye felé vettem utamat.
Ott dolgom elvégezte után a Dráva partjára
mentem, hol egy baranya megyei, új bezdáni
illetőségű polgár társaságában vártam a ré-
vészt. En azért, hogy a révészt a baranyai
megyei partra szállítsom, az új bezdáni polgár
pedig azért, hogy egy kócsi répáját a belis-
tyei oldalra hozza, melyet az ottani vendég-
lősnök, Neuszidlernek adott el.

Kis vártatva Neuszidler is a parthoz ért,
ki a répát tehén-etetésre vette meg. Kérdé-
semre, hogy vannak-e sertései, azt felelte,
sajnos igen is van s aggodalmát fejezte ki
arra nézve, hogy a vész szép kövér sertéseit,
tekintve hogy a környéken sertésvész pusztít,
nem sokára megfogja lepni.

Miután Strilich Gyula urtól tudomásomra
jött esetet vele közöltem és a répa etetés hasz-
nos voltára ügyelmeztettem, a közelemben volt
új bezdáni polgár, kit Szakovits Józsefnek
hivnak, nyomban felkiáltott:

— Csakugyan igaza van ennek az ur-
nak!

Es hogy csakugyan igaza lehet, az ki-
tűnik Szakovits gazda tapasztalataiból is. Ő
ugyan is, a midőn az elmúlt ősszel az egész
község területén a sertések hullottak s a vész
az ő tulajdonában volt 6 drb sertésre is rájött
s az ismert hanyás és hasmenés tünetei mu-
tatkoztak, a neki nyújtott burgonya és dara
eleséget többé nem ette, de más táplálékhoz
sem nyult, felesége kísérletet tett tejjel, turó-
val kenyérrel, búzával s minden kísérlet ered-
ménytelen maradt; egyedül a midőn répa-le-
vellet s répával kínálta meg sertéseit, azok a
levelet és a répát igen szívesen fogyasztották
s két heti betegedés után mind felépült s is-
mét ettek és meghiztak. Szakovits a midőn
sertései megbetegedtek, egy darabot rögtön
levágott s azt látta, hogy husa még szép és
ehető volt, de tüdeje fekélyekkel volt boritva;
5 darabot meghizlalt és a mikor ezeket le-
vágta a tüdőben többé elváltozást nem talált.

Szakovits József, ki tapasztalatait a köz-
ségbeliekkel is közölte, követőkre még nem
talált, egyedül komája, Kovács János volt az,
ki a répa etetéssel kísérletét még megtette.
Kovács Jánossal ki a Dráva innesső partján
a réparakodásnál Szakovitsnak segítkezett,
később találkoztam. Ő nekem elmondotta, hogy

a baj az ő 13 drb sertésénél már nagyobb
volt, 10 drb még a répához sem szolgált s
csak 3 drb fogyasztott az oda vetett répából s
ez a 3 drb felépült. Két [darabot felhizlalt és
a télen levágta, 1 drb pedig, a nagy göbéjű
még most is egészségben meg van.

Ezek lettek volna az adatok, melyeket
közözteni jónak láttam, de a midőn ezen
sorokat írom, lépett be hozzám [Szt.-Antal ut-
czai házam lakója Virág György csendőr-
örmester, kiről tudtam, hogy minden évben
sertést tart s a 4 drb. szükségletét a csendőr-
legénységgel együtt hízaltja. Tőle már az el-
mult ősszel hallottam, hogy oly szerencsés
volt, annak daczára, hogy sertései ép úgy,
mint a szomszéd pénzügyi szemlést malacjai,
melyek együtt jártak [a közös legelőre, mind
egészségesek maradtak, míg a szemlést ma-
lacjai, noha ezek szebbek és erőteljesebbek
voltak, — egytől egyig elhullottak. Okát ezen
feltűnő jelenségnek akkortájt az örmester ur
nem tudta megadni. A midőn azonban most
elmondtam neki, hogy a „Bajai Közlöny“ leg-
közelebbi számában őt érdeklő örvendetes tu-
dósítás lesz a sertésvész elleni gyógyszeréről,
melyet a répávali etetésben fog fellelni, ismét
ő is, mint Szakovits, örömtől sugárzó arcczal
mondotta:

— Lám most tudom, hogy minek tulaj-
donítsam azt, hogy sertéseim még meg sem
betegedtek! Virág örmester ur ugyan is a
kertemben, melyet bérben bírt, talált fattyu-
répát s azt kis gondozásban részesítette és a
répa növekedését elősegítendő, a leveleit le-
szedte, ezen levelekkel etette malaczeit reggel,
mielőtt azok a csordára mentek és este, a
midőn a csordáról visszajöttek; később már a
megtört répát is a malaczaival fogyasztatta el,
melyeket egészséges és hizott állapotban vág-
hatott le.

Azt hiszem, okulhat ezen példák alapján
a gazda és módjában állhat a sertéseit egész-
ségben megtartani s minden további baj nél-
kül meg is hizlaltani. Ha a példák felsorolásá-
ban kissé hosszadalmas voltam, kérek elné-
zést; az ügy fontossága mellett jónak tartottam
mindent felsorolni, mi csak némileg is érdekel
birhat. **Schleicher Antal.**

CSARNOK.

Rózsák harca.

Irta: Dominusz Ede.

I
Valóságos tavasz októberben. A magas
szárnyu nyitott ablakon betóduló friss levegő
a fogadó teremben kellemesen összevegyült a
rózsák s a legdivatosabb parfümerie k bódító
illatával.

Doré tábornok villájában, melyet egy
modern balatoni fürdőben a tó partján épít-
tetett, ma volt a saison utolsó előtti fogadó
estélye. Szívesen gyűltek itt össze az ismer-
ősök, mert kedélyesen mulattak, fesztelenül
csevegtek; est-ebéd után pedig a kert
pavillon nagy termében táncoltak.

A szép Romhányinét épp most viszi he-
lyére táncosa egy sarokfülkébe, hol a nagy
pálma levelek félig-meddig eltakarták felsé-
ges alakját a táncoló párok elől, melyeknek
alá s felrohanó sora, mint egy óriási kigyó
hajlékony teste izgett-mozgott a parketten. A
czigányok Strauss egyik dallamos keringőjét
huzták.

Romhányi ezredesné szépségének híre
van a fürdővendégek között Gyönyörű haja,
előkelő megjelenése, egész lénye csupa szép
ség, fiatalág és előkelőség. A keringő áriáját
halkan énekli, — azután hirtelen összecsapta
legyezőjét, gunyosan végig néz a táncoló pá-
rokon, kutató tekintetével valakit keresni lát-
szik, gyönyörű fekete szemének ragyogása
elárulja, hogy vár valakire.

Majd lehajtja fejét, szemait behunyja, ta-
lán gondolkodik vagy ábrándozik, — legyező-
jét gépiesen újra mozgásba hozza

Megszólították.
— Nagyságos asszonyom, megengedi e,
hogy szívem mélyéből üdvözöljem?
Ijjetden nézett fel. Elsápadt, zavarában a
legyezőjét a földre ejti.

Magas ter
(minő gárdabó
hajolva átadja
asszony nem
halvány, mint
lét disziti.

— Megije
hadnagy, de
látom, minden
Még mind
nézett rá soká
A fiatal e
akadt meg.

— Nem r
hogy oly hossz
za szerencsétl
lem, hogy táv

— Oh Ist
miért is kérdi
itt türhetetlen.

Beszélt már fé
— A játé
küldi üdvözlet
Romhányi
karját, kjsiette

— Es mo
az elmúlt évét
hol járt, álomk
kében az nap,
ki most oldala
erejével, szenv
dön megkérte

volt, szerelmév
azt felelte neki
hogy jövő héte
akkor megadja
tette: — Ha v
ez igent jelent
mondani. — É
ugyan ott disz
mely — fehér

A szegény
ezen szines vir
komolyan szá
tekintetéből ki
is, mennyire s
a következő p
ról visszafordu
lálkozott, eltűn

Ezen idő
kért s elutazot
nem várt cred
tette, fájdalmas
boldogságát.

Muladni k
akart feledést
megittasulást
ezrekesnek, Ro

De emléke
most újra mell
máshoz simul
titkos örömet é
nézett reá.

A Gönczy-
démia palotájában.
Nyitvanos
van hétfőn szerdán

Muzeum, a
ként d. e. 10—12-
Famunkata
iskolai műhelyben
csoport. Szerdán é

Az „Arany I
estély van: hétfőn
A Hungaria
és vasárnapokon
zenekara.

Az „Arany I
tenkint a Magyar
zenekara felváltva
Az „Angol k
testvérek, pénteken
játsszanak.

Az „Margit“-f
u. 1/6—1/9 óra k
tonazenekar.

A „Corso“ k
sárnap Rócz Károly
zeneestélyeket.
Sauer Sándor
főn este Veres Tón

Tavaszi ujdonságok
női ruha kelmékben
legolesőbban

BOROS Testvérek

női divat áruházában, Debreczen, Kossuth-utca 3. sz.

Szőlő vessző.

Eladó 29 ezer darab **tiszta olasz risling** sima vessző. Debreczenben házhoz szállítva **ezre 5 lrt.**

Megrendelhető Posszert János ur piacz-utcai borkereskedésében.

Köszegen

Dr. Dreiszker J. Sanatoria és
VIZGYÓGYINTÉZETE

Márczius hó 30-tól nyitva.

Rendszer Priesnit és Knipp. — Villanyozás, massage, gyógytornász, dietetikai eljárás. — Teljes ellátás igen mérsékelt árárt. — Gondos orvosi felügyelet. — Prospektus ingyen.

Az igazgatóság.

216. szám.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat
gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.	
A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló 14.—
B. Szinte „ aprószemű	13.40
0. Király liszt	13.—
1. Lángliszt kivonat	12.20
2. Elsőrendű zsemlye liszt	11.40
3. Zsemlye liszt	11.—
4. Elsőrendű kenyér liszt	10.80
5. Közép kenyér liszt	10.40
6. Kenyér liszt	9.60
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 klg	9.—
8. Takarmány liszt	6.—
11. Finom korpá zsákkal á 50 klg.	3.80
„ „ zsáknélkül	3.60
12. Durva „ „ zsákkal	3.60
„ „ „ zsáknélkül	3.40
Csírke buza zsák nélkül	3.—

Debreczen, 1896. márcz. 26.

Mautner Ödön

gazdasági konyhakerti és virágmag
nagybani bizományi raktárát

szerencsés voltam megnyerni Debreczen és vidékére, ennél fogva a t. cz. közönség b. tudomására juttatom, hogy mindenféle

magvakat ép oly árban mint fentjelzett cégénél

és ép úgy szavatolást vállalok. — Vidéki megrendeléseket bérmentve bármely postai vagy vasúti állomásra küldök. Tömeges megrendelést kérve

tisztelettel

RADEZKY JÓZSEF

termény, gazdasági, konyhakerti és virágmagüzlete

DEBRECZEN, FÖTÉR. Tisza-palotával szemben.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

csász. és kir. szab. hangszer-ipar
Telefon. Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.
Telefon.

Czimbalmok, hegedűk, fuvolák és teljes zenekari felszerelések.
Zongorák javítása és hangolása pontosan teljesítetik.

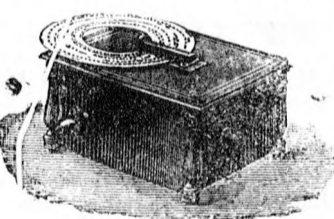
Saját gyártmányu, mindennemű hangszerek és azok kellekai és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal teljesítetik.

Zenélő-, dísz- és pipere tárgyak, mechanikai szalonhangszerek legnagobb raktára.

Cs. és kir. szabad. „Columbus“ czimbalomverőtej megszünteti az eddig fáradtságos pamutozást és czérnázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1.50, 2 frt, 2.50, 3, 3.50 és 4 frt. Külön a „Columbus“ verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

Elpusztíthatatlan aczéhangokkal, változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kétalapok drbja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíttetnek.

HARMONIKA

saját készítményü
a legkitünőbb hangokkal,
3 frtól kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.— forintig és feljebb.
Különlegességek aczéhangu harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zenedarabbal), melynek segélyével minden előzetes zeneismeret nélkül a harmonika játszsát egy fél óra alatt mindenki megtanulhatja. Az egysoros harmonika-iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola ára 2 frt, mely összeg beküldése után bérmentve küldjük.

Első és egyedüli hazai harmonika gyár
Régi mester-hegedűk nagyválasztékban.
Harmonium és czimbalom különlegességek.